

ภาคผนวก ค

คำพิพากษาฎีกาที่ 1695/2531 ประชุมใหญ่

คำพิพากษา

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ณ วันที่ ๑๖๙๕ / ๒๕๑๑ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๐ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๑

ความ แล่ง

ระหว่าง นายชิน ศรีสุขมูญ ผู้ร้อง

เรื่อง ขอสั่งผู้จัดการมรดก

ผู้ร้อง ผู้กักคลัง คำพิพากษา

ศาล อุทธรณ์ ลงวันที่ ๒๑ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๑

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่าผู้ร้องเป็นบุตรนางทา จันทร์หรือสุระบุญหรือ
 ศรีสุขมูญ ซึ่งเป็นเจ้าหนี้เงินกู้ของนายเนียม อุ่นคำมูอ นายเนียมทาบโดยไม่มีทายาท
 ศาลชั้นต้นตั้งนางทาเป็นผู้จัดการมรดกของนายเนียม นางทาดำเนินการมรดกยังไม่เสร็จอื่น
 ก็ถึงแก่กรรมไปเสียก่อน ศาลชั้นต้นตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนางทาลแล้ว ผู้ร้อง
 เป็นเจ้าหนี้ของมรดกของนายเนียม การจัดการมรดกของนายเนียมมีเหตุขัดข้องเพราะ
 ไม่มีทายาท ขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนายเนียม อุ่นคำมูอ
 ศาลชั้นต้นประกาศคดีไต่สวนคำร้อง ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

/ศาลชั้นต้น

- ๒ -

ศาสตราจารย์พิเศษโทสวนคำรองแล้ววินิจฉัยว่าผู้ร้องในฐานะเจ้านี
มิใช่เป็นผู้มีส่วนได้เสียที่จะมีสิทธิร้องทูลหาข้อเท็จจริงผู้จัดการมรดก พิพากษา (สั่ง)
ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาตรวจจำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ขอให้แจ้งเรียงความ
ทางไปสวนตั้งไว้ว่า นายเนียม อุ่นคำมูอ ดั่งแก่กรรมเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๖
นายเนียมไม่มีทายาท นางทาเป็นเจ้านีถองมรดกของนายเนียม ศาลชั้นต้นมี
คำสั่งถึงนางทาเป็นผู้จัดการมรดกของนายเนียมตามคดีหมายเลขแดงที่
๑๒๔๐/๒๕๓๖ แยกการจัดการมรดกยังไม่เสร็จสิ้น นางทาไปถึงแก่กรรม ผู้ร้อง
จึงเป็นทายาทของนางทาโดยยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกของนางทา ศาลชั้นต้น
ได้มีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนางทาคตามคดีหมายเลขแดงที่
๔๗๓/๒๕๓๗ ผู้ร้องในฐานะเจ้านีถองมรดกไม่มีทายาทจึงยื่นคำร้องขอให้ตั้ง
ผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนายเนียมเป็นคดีนี้

สิทธิกระหนแล้ว คดีมีมูลศาลในชั้นนี้ว่าผู้ร้องเป็นผู้เจ้านี

/ถองมรดก

กองมรดกซึ่งของนายเนียมไม่มีทายาทเป็นผู้มีส่วนได้เสียอื่นจะทำให้มีสิทธิ
 ร้องต่อศาลขอให้ตั้งผู้จัดการมรดกหรือไม่ ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่า
 กองมรดกซึ่งไม่มีทายาทนั้นแม้มรดกจะตกทอดแก่แผ่นดิน แผ่นดินก็มีไร้ทายาท
 เจ้าหนี้ไม่สามารถบังคับชำระหนี้จนกว่าจะได้ตั้งผู้จัดการมรดกขึ้น และหากไม่มี
 ผู้จัดการมรดกอยู่คราวใด เจ้าหนี้ก็ไม่มีทางได้รับชำระหนี้ได้เลย การที่เจ้าหนี้
 จะได้รับชำระหนี้จากกองมรดกจึงขึ้นอยู่กับการที่กองมรดกมีผู้จัดการมรดก ใน
 กรณีเช่นนี้คงถือว่าเจ้าหนี้เป็นผู้มีส่วนได้เสียและมีสิทธิร้องต่อศาลขอให้ตั้งจัดการ
 มรดกได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๑๑

ส่วนปัญหาที่ว่า สมควรตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกหรือไม่
 นั้น เห็นว่า แม้ผู้ร้องเป็นเจ้าของกองมรดก ซึ่งตามปกติย่อมมีส่วนได้เสียเป็นปฏิปักษ์
 ต่อกองมรดก แต่เมื่อไม่ปรากฏว่ามีผู้มีส่วนได้เสียอื่นอีก และพนักงานอัยการก็ได้
 คัดค้านไว้ จึงเห็นสมควรตั้งให้ตามที่ขอ

พิพากษากลับ ให้ตั้งนายชื่น ศรีสูงบุญ ผู้ร้องเป็นผู้จัดการ
 มรดกของนายเนียม ชุนคำมูอ ผู้ตาย ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย และแจ้ง
 คำสั่งนี้ให้พนักงานอัยการทราบด้วย.

เสียง ศรีวิมธ
 จุฬ จันทรวงศ์
 ปชา วรธรรมพิณจ

ตรวจแล้ว